

Veient la llum a la sortida del túnel però amb prudència i amb la necessitat del màxim rigor col·lectiu

En les últimes setmanes tots hem vist les bones notícies que indiquen que varies vacunes dirigides al SARS-CoV-2, el virus que causa la Covid-19, han demostrat una gran eficàcia en prevenir el desenvolupament de la malaltia. El fet que siguin varies vacunes les que han demostrat aquest benefici clar i que el nombre de persones que han participat en aquests assaigs clínics sigui molt gran encara ens dona més informació sobre la seva seguretat i augmenta la confiança que hi tenim.

Per altra banda, en aquesta segona onada de la pandèmia hem vist que les mesures de distanciament físic i l'ús continuat de la mascareta fora de l'àmbit estrictament unifamiliar (bombolla) són imprescindibles per evitar la disseminació de la infecció. També hem vist que la millora en el coneixement de com tractar de forma eficaç les persones que malauradament acaben patint la malaltia ha millorat significativament la mortalitat deguda al virus. Així i tot, el nombre de persones que desenvolupen la malaltia continua sent molt elevat, així com el nombre de malalts que pateixen seqüeles després de superar la infecció. A més, encara no sabem com evolucionaran aquests últims a mitjà i a llarg termini. Respecte al nombre de morts només relacionats amb la Covid-19, a vegades el fet de sentir aquests cruels números ens fa perdre la perspectiva, però en el decurs d'aquesta segona onada, i ja no parlem de la primera, és com si cada dia a l'estat espanyol s'estavellés un avió tipus Airbus 320 (els millors dies) o un Boeing 747 (els pitjors dies). Si sentíssim cada dia una notícia com aquestes segur que ens esfereiria molt més.

S'ha parlat poc dels danys sanitaris colaterals de la Covid-19, relacionats amb les altres malalties que normalment la població té i que, degut als efectes sobretot de la primera onada i en menor mesura de la segona, o bé no s'han diagnosticat o bé s'han diagnosticat tard per l'impacte que una emergència sanitària i humanitària com la Covid-19 ha tingut en el nostre sistema sanitari. Algunes xifres ens haurien de fer pensar. En el que portem d'any i respecte al mateix període de l'any passat, hem diagnosticat un 15% menys de malalts de càncer i hem atès un 40% menys de primeres visites de malalties mentals. Altres exemples que ens han de fer reflexionar són la gravetat dels infarts cardíacs i els ictus que hem vist en aquests mesos i que feia anys que no vèiem.

Les causes d'aquesta realitat són moltes i, sense voler entrar en cap tipus de debat, hi podem incloure la por dels malalts a anar als centres d'assistència primària i als hospitals o la negació o infravaloració dels símptomes, però també el fet que la pràctica totalitat del sistema sanitari es dediqués a atendre una única malaltia per superar el millor possible la primera onada de la pandèmia. En la segona onada es van intentar preservar al màxim les altres activitats sanitàries no relacionades amb la pandèmia. El nostre sistema sanitari, com els de la majoria de països del nostre entorn i amb un grau de desenvolupament similar, és molt bo i eficient, especialment si considerem el baix percentatge del PIB que li dediquem. Però aquests sistemes sanitaris estan sempre bastant tensionats i, en algunes ocasions, al límit degut a múltiples causes, que, entre d'altres, inclouen l'augment demogràfic, l'envelliment de la població, la pluripatologia i la limitació de recursos. Aquest és un debat polític i social que haurem de tenir quan s'acabi la pandèmia de la Covid-19 per definir les prioritats que la societat vol.

Ara tenim davant nostre un repte extremadament important. Com podem afrontar la tercera onada amb la màxima seguretat sanitària per a la nostra societat? Ens enfrontem a una tercera onada amb la ciutadania cansada per tot l'esforç de la limitació de la mobilitat i la socialització fet fins ara i amb unes pèrdues econòmiques i una situació de crisi com no es recorden des del final de les guerres europees del segle passat i que afecten moltíssimes famílies. Així mateix, els professionals dels àmbits sanitaris i socials estan molt fatigats.

Per aquests motius, entre d'altres, ens hem de prendre molt seriosament les recomanacions epidemiològiques i sanitàries que siguin més apropiades perquè l'impacte de la tercera onada sigui el menor possible tant en malalts afectats de Covid-19 com en els que tenen altres malalties i que precisen un diagnòstic, un tractament i un seguiment adequats. Una nova situació d'emergència sanitària com la de la primera onada produiria una pèrdua de salut a la societat que ens costaria molts anys tornar a recuperar, tal com la prestigiosa revista *The Lancet* ha mencionat. El programa de vacunacions serà fonamental, i des d'aquí encoratgem la població a vacunar-se tal com ho indiquin les autoritats sanitàries per aconseguir com abans millor la immunitat comunitària. Però fins llavors haurem de continuar aplicant aquestes mesures pensant en el bé comú.

Que ens trobem a la sortida del túnel pel que fa a la salut de la nostra població dependrà en gran part de si afrontem els mesos que ens queden amb esperit de sacrifici per aconseguir que es compleixin les mesures de protecció i distanciament físic, la responsabilitat social i la vacunació adequada. El nombre d'avions que s'estavellaran en els propers mesos dependrà del que fem en les properes setmanes i en les festes de Nadal. Depèn de tots nosaltres i serà la nostra responsabilitat.

Joan Albanell Mestre

José Álvarez Sabín

Manel Armengol Carrasco

Josep Basora Gallisa

Mercè Beltran Vilagrasa

Joan Bladé Creixenti

Rafael Blesa González

Mercè Boada Rovira

Francesc Bosch Albareda

Jordi Bruix Tudó

Elies Campo Güerri

Joan Carles Galceran

Elena Carreras Moratona

Maria-Josep Carreras Soler
Joan Comella Carnicé
Eloy Espín Basany
Enriqueta Felip Font
Ignacio Ferreira González
Joan Genescà Ferrer
Jordi Giralt López de Sagredo
Maria Queralt Gorgas Torner
Isabel Illa Sendra
M. Antònia Mangués Bafalluy
Josep Maria Llovet Bayer
Sara Marsal Barril
Carlos Molina Cateriano
Meritxell Mollà Armadà
Xavier Montalban Gairín
Lucas Moreno Martín-Retortillo
Miguel Pera Román
Víctor Pérez Sola
Patricia Pozo Rosich
Aleix Prat Aparicio
Josep Antoni Ramos-Quiroga
Maria Reig Monzón
Jordi Sierra Gil
Rafael Simó Canonge
Marta Sitges Carreño
Josep Taberner Caturla
Álvaro Urbano-Ispizua
Eduard Vieta Pascual

